

PHILOSOPHY

220056

Question Booklet Sl. No.

Name & Signature of the Invigilator

PAPER – II

OMR Answer Sheet No. :

--	--	--	--	--	--

DEC-21/22

Roll No. :

--	--	--	--	--	--

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words : .....

Time : 2 Hours]

No. of Printed Pages : 32

[Maximum Marks : 200

Instructions for the Candidates

- Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **one hundred (100)** multiple choice type of questions. **All** questions are compulsory.
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
  - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
  - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
  - After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.
Example : (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
- Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
- Rough Work is to be done in the end of this booklet.
- If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or any electronic devices or log table etc., are prohibited.
- There shall be no negative marking.
- In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ

- આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
- આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવિકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા સો (100) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમિયાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
  - પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
  - કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/ પૃષ્ઠો ઓછાં હોય, બે વાર છપાયાં હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
  - આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
- પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.
ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
- આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
- કાચું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
- જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિહ્નકે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અલગ ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમકે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
- પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી ચોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
- માત્ર કાળી / ભૂરી બોલ પોઇન્ટ પેન વાપરવી.
- કેલક્યુલેટર, લોગ ટેબલ અને અન્ય ઇલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
- ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
- પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

DO NOT WRITE HERE

PHILOSOPHY

Paper – II

1. Which of the following is declared by the Vedas to be the rhythm and order of the universe ?

- (A) Karuna
- (B) Rta
- (C) Ahimsa
- (D) Maya

2. Brahman is described as Apra Brahman and Para Brahman in which of the following ?

- (A) Upanishads
- (B) Atharvaveda
- (C) Jatakas
- (D) Nyaya Manjari

3. Deductive inference is rejected by Charvaka because

- (A) it does not lead to a conclusion
- (B) it is illogical
- (C) it is argument in a circle
- (D) it is not different from inductive reasoning

1. નીચેમાંનું શું વેદો દ્વારા વિશ્વની લય અને વ્યવસ્થા માટે માનવામાં આવે છે

- (A) કરુણા
- (B) ઋત
- (C) અહિંસા
- (D) માયા

2. નીચેમાંના શેમાં પ્રહમનું પર અને અપર પ્રહમ તરીકે વર્ણન કરવામાં આવેલ છે

- (A) ઉપનિષદ
- (B) અર્થવ વેદ
- (C) જાતક
- (D) ન્યાય મંજરી

3. ચાર્વક નિગમન લક્ષી અનુમાનનો નકાર કરે છે કારણકે

- (A) તે કોઈ નિર્ણય સુધી પહોંચતું નથી.
- (B) તે અતાર્કિક છે
- (C) તેમાં ચક્ક દોષ છે
- (D) તે વ્યક્તિલક્ષી અનુમાનથી ભિન્ન નથી

4. 'The so-called soul is the conscious living body'; is upheld by

- (A) Charvaka
- (B) Sankhya
- (C) Vedanta
- (D) Jainism

5. Jiva and Ajiva are

- (A) Two types of living beings
- (B) A classification of supernatural entities
- (C) God and the World
- (D) Eternal, co-existing categories of Jainism

6. The Buddhist theory of Pratityasamutpada is equated with which of the following ?

- (A) Karma
- (B) Maya
- (C) The Dharma
- (D) Ignorance

7. Nairatmyavāda is the

- (A) Denial of the reality of the world
- (B) Buddhist theory of no-soul
- (C) Charvaka theory of the unreality of the soul
- (D) Denial of God

4. તથાકથિત આત્મા ચેતનવંત શરીર છે, આનો સ્વીકાર કોણ કરે છે.

- (A) ચાર્વક
- (B) સાંખ્ય
- (C) વેદાંત
- (D) જૈન

5. જીવ અને અજીવ શું છે

- (A) બે પ્રકારના સત
- (B) પરા-પ્રાકૃતિક સંસ્થાઓનું વરણિકરણ
- (C) ઇશ્વર અને જગત
- (D) જૈન દર્શન અનુસાર શાસ્ત્ર, સહઅસ્તિત્વમાંની પદાર્થો

6. બૈદ્ધ દર્શનનો પ્રતીત્ય સમુત્પાદનો સિદ્ધાંત શું છે

- (A) કર્મ
- (B) માયા
- (C) ધર્મ
- (D) અજ્ઞાન

7. નૈશત્ય વાદ શું છે

- (A) જગતની સત્તાનો નકાર
- (B) બૌદ્ધ ધર્મનો-આત્માનો નકાર સિદ્ધાંત
- (C) ચાર્વક આત્માના અનસ્તિત્વનો સિદ્ધાંત
- (D) ઇશ્વરનો નકાર

8. In the Nyaya system Nirvikalpa or indeterminate perception and Savikalpa or determinate perception are
- (A) Two stages in the process of perception
- (B) Two types of perceptions
- (C) Two ways of understanding the world
- (D) Two ways to worship God
9. In the Nyaya Syllogism, the fourth proposition is
- (A) The conclusion
- (B) The statement to be proved
- (C) The application of the universal concomitance to the present case
- (D) The reason for the establishment of the proposition
10. Paramāṇukāranavāda is upheld by which of the following systems ?
- (A) Sankhya
- (B) Vedanta
- (C) Buddhism
- (D) Vaisheshika

8. ન્યાયસુત્રોમાં નિર્વિકલ્પ અથવા અવ્યવહીત પ્રત્યક્ષ અને સવિકલ્પ અથવા વ્યવહીત પ્રત્યક્ષ શુ છે ?
- (A) પ્રત્યક્ષની પ્રક્રિયાના બે સ્તરો
- (B) બે પ્રકારના પ્રત્યક્ષો
- (C) વિશ્વને આત્માના બે ભાગો
- (D) ઈશ્વરની પુજાના બે ભાગો
9. ન્યાય નાં અનુમાનમાં ચોથું વિધાન શુ છે ?
- (A) નિગમન
- (B) પ્રતિજ્ઞા
- (C) વર્તમાન કિસ્સામાં સાર્વત્રિક વ્યાપ્તિને પ્રયોગ
- (D) પ્રતિજ્ઞામાં હેતુ સ્થાપન
10. નીચેમાંથી પરમાણુકારણવાદનું સમર્થન કોણ કરે છે
- (A) સાંખ્ય
- (B) વેદાંત
- (C) બૌદ્ધ
- (D) વૈશેષિક

11. The Nyāya-Vaisheshika view of asatkāryavāda is directly opposed to the theory of causation of which of the following schools ?

- (A) Sankhyā-Yoga and Vedānta
- (B) Charvaka
- (C) Buddhism
- (D) Buddhism and Jainism

12. The three guṇas, sattva, rajas and tamas are

- (A) The characteristics of Sankhya Prakriti
- (B) The constituents of Prakriti
- (C) Different types of Prakriti
- (D) The constituents of Sankhya Purusha

13. 'All material effects are the modification (parinama) of Prakriti', is a statement supporting which theory ?

- (A) Asatkāryavāda
- (B) Prātītyasamutpāda
- (C) Anekāntavāda
- (D) Satkāryavāda

11. ન્યાય વૈશેષિકનો અસતકાર્યવાદનો સિદ્ધાંત નીચેના કયા દર્શનના કાર્યકારણવાદ સિદ્ધાંતનો સિધો વિરોધ કરે છે.

- (A) સાંખ્ય - યોગ અને વેદાંત
- (B) ચાર્વક
- (C) બૌદ્ધ
- (D) બૌદ્ધ અને જૈન

12. સત્વ, રજસ, અને તમસ - ત્રણ ગુણો શું છે.

- (A) સાંખ્યની પ્રકૃતિની લાક્ષણિકતાઓ
- (B) પ્રકૃતિના સંઘટકો
- (C) પ્રકૃતિના ભિન્ન પ્રકારો
- (D) સાંખ્ય પુરુષના સંઘટકો

13. "બાધા ભૌતિક બનાવો એ પ્રકૃતિનું, પરીણામ છે" આ વિચારનું સમર્થન કયો સિદ્ધાંત કરે છે

- (A) અસતકાર્યવાદ
- (B) પ્રતીત્યસમુત્પાદ
- (C) અનેકાંતવાદ
- (D) સતકાર્યવાદ

14. Which of the following is not a stage of mental life (Chitta bhumi) ?

- (A) Kshipta or restless
- (B) Mudha or torpid
- (C) Nirvana or liberation
- (D) Ekagra or concentrated

15. The modifications of the Chitta (Chitta Vrittis) are of

- (A) Seven kinds
- (B) Five kinds
- (C) Two kinds
- (D) Innumerable

16. The Mimamsa theory of Svataḥprāmānyavāda is compared to which of the following theories in Western logic/truth ?

- (A) Theory of Coherence
- (B) Theory of Correspondence
- (C) Pragmatic theory
- (D) Identity theory

17. Mimamsa gives greatest importance to which of the following pramaṇas ?

- (A) Comparison
- (B) Perception
- (C) Inference
- (D) Testimony or Verbal authority

14. નીચેમાંનું શું માનસિક -જીવન (ચિત્તભુમિ) નો તબક્કો નથી

- (A) ક્ષિપ્ત કે અસાંત
- (B) મુઢ કુ જડ
- (C) નિર્વાણ કે મોક્ષ
- (D) એકાગ્ર

15. ચિત્તવૃત્તિના કેટલા પ્રકાર છે

- (A) સાત પ્રકાર
- (B) પાંચ પ્રકાર
- (C) બે પ્રકાર
- (D) અસંખ્ય પ્રકાર

16. મીમાંસાનો સ્વતઃ પ્રામાણ્યવાદ નો સિદ્ધાંતની તુલના પાશ્ચાત્ય તર્કશાસ્ત્રના કયા સિદ્ધાંત સાથે કરવામાં આવે છે.

- (A) સુસંગતતાનો સિદ્ધાંત
- (B) અનુસંપતતાનો સિદ્ધાંત
- (C) વ્યવહારલક્ષી સિદ્ધાંત
- (D) તાદાત્મ્યનો સિદ્ધાંત

17. મીમાંસા સૌથી વધુ મહત્વ નીચેમાંના કયા પ્રમાણને આપે છે ?

- (A) ઉપમાન
- (B) પ્રત્યક્ષ
- (C) અનુમાન
- (D) શબ્દ

18. Which of the following is not a synonym of maya in Shankara Vedanta ?

- (A) Adhyāsa
- (B) Vivarta
- (C) Sākṣin
- (D) Avidya

19. According to Shankara Vedanta, the self (atman) is the foundation of all knowledge and experience, therefore

- (A) to refute the self is impossible
- (B) the self is an object of knowledge
- (C) the self is unreal
- (D) to know the self is impossible

20. Brahmapariṇāmavāda has been propounded by which of the following thinkers ?

- (A) Shankaracharya
- (B) Rāmanujāchārya
- (C) Buddha
- (D) Kumarila

21. Just as the law of cause and effect operates in the physical world, in the moral world it operates as

- (A) The theory of interactionism
- (B) The law of punishment
- (C) The law of Karma
- (D) God's Will

18. શાંકર વેદાંતમાં નીચેમાંનું શુ માયાનું સમાનાર્થી નથી.

- (A) અધ્યાસ
- (B) વિવર્ત
- (C) સક્ષી
- (D) અવિધ્યા

19. શાંકર વેદાંત અનુસાર સ્વ એ બધા જ્ઞાન અને અનુભવનો આધાર છે તેથી

- (A) સ્વનો નકાર અશક્ય છે
- (B) સ્વ એ જ્ઞાનનો વિષય છે
- (C) સ્વ અ-વાસ્તવિક છે
- (D) સ્વનું જ્ઞાન અશક્ય છે

20. નીચેમાંનો કયો ચિંતક બ્રહ્મ પરિણામવાદનો સિદ્ધાંત સ્વીકારે છે

- (A) શંકરચાર્ય
- (B) રામાનુજાચાર્ય
- (C) બુદ્ધ
- (D) કુમારીલ

21. ભૌતિક જગતમાં કાર્યકારણના નિયમની જેમ નૈતિક વિશ્વમાં શું પ્રવર્તે છે.

- (A) આંતરક્રિયાનો સિદ્ધાંત
- (B) સજાનો સિદ્ધાંત
- (C) કર્મનો સિદ્ધાંત
- (D) ઇશ્વરની ઇચ્છા

22. According to Indian ethics, which of the following is not a characteristic of Dharma ?

- (A) Dharma implies social harmony and happiness
- (B) Dharma depends upon man's station in life and upon his mental and moral development
- (C) Practice of Dharma leads to spiritual progress
- (D) Dharma implies ceremonial purity only

23. The Gita ethics of Nishkama karma can be called

- (A) renunciation in action
- (B) renunciation of action
- (C) an ethics of indulgence
- (D) an ethics of other-worldliness

24. Which of the following is not true about the path of Ashtanga Yoga ?

- (A) It advocates control over the body, senses and mind
- (B) It advocates the path of self-mortification
- (C) It advocates the perfection of mind and body
- (D) It advocates a way to control passions and sensual attachment

22. ભારતીય નીતિશાસ્ત્ર પ્રમાણે નીચેમાંથી શું ધર્મની લાક્ષણિકતા નથી.

- (A) ધર્મ સમાજીક સંવેદિતા અને સુખ પ્રેરે છે
- (B) ધર્મ માણસના જીવનના સ્થાન અને તેના માનસિક અને નૈતિક વિકાસ પર આધારીત છે
- (C) ધર્મનું આચરણ આધ્યાત્મિક ઉન્નતિ તરફ લઈ જાય છે
- (D) ધર્મ માત્ર ક્રિયાકાંક જન્ય પવિત્રતા નિર્દેશે છે

23. ગીતાનાં નિષ્કામકર્મનાં સિદ્ધાંતને શું કહી શકાય

- (A) કર્મમાં વૈરગ્ય
- (B) કર્મનો વૈરગ્ય
- (C) પ્રવૃત્તિ માર્ગ
- (D) પારલૈકિકતાનું નીતીશાસ્ત્ર

24. નીચેમાંથી શું અષ્ટાંગ-યોગ માટે સત્ય નથી

- (A) શરીર અને જ્ઞાનેન્દ્રિયો પર નિયંત્રણ સ્વીકારે છે
- (B) સ્વ દમનનો માર્ગ સ્વીકારે છે
- (C) શરીર અને મનની પૂર્ણતા સ્વીકારે છે
- (D) લાગણી અને ઈન્દ્રિયો પર નિયંત્રણનો માર્ગ સ્વીકારે છે

25. In Indian ethics, specific duties of different castes and duties pertaining to the different stages of life are called

- (A) Sanātana dharma
- (B) Brahmacharyashram
- (C) Varnashrama dharma
- (D) Yama and Niyama

26. The Jaina ethics is known as the

- (A) ethics of ahimsa
- (B) ethics of anuvrata
- (C) ethics of social service
- (D) ethics of fulfilment

27. Which of the following is a characteristic of justice ?

- (A) to be charitable
- (B) to be indifferent
- (C) to treat everyone in the same way
- (D) to give each person what he/she deserves

28. Utilitarianism defines utility in the sense of which of the following ?

- (A) God's Will
- (B) Well-being and happiness
- (C) Self-control
- (D) Renunciation

25. ભારતીય 'નીતિશાસ્ત્રમાં વિવિધ વર્ણો અને જીવનના ભિન્ન તબક્કાઓને લગતી ફરજો ને શું કહેવાય છે

- (A) સનાતન ધર્મ
- (B) બ્રહ્મચર્ય આશ્રમ
- (C) વર્ણાશ્રમ ધર્મ
- (D) યમ અને નીયમ

26. જૈન નીતિશાસ્ત્ર ઓળખાય છે.

- (A) અહિંસનું નીતીશાસ્ત્ર
- (B) અણુવ્રતનું નીતીશાસ્ત્ર
- (C) સામાજિક સેવાનું નીતીશાસ્ત્ર
- (D) પુર્ણતાનું નીતીશાસ્ત્ર

27. નીચેમાંનું શું ન્યાયનું લક્ષણ છે

- (A) ઉદાર હોવું
- (B) બેપરવા હોવું
- (C) બધાની સાથે સમાન વ્યવહાર રાખવો
- (D) દરેક વ્યક્તિ માટે જ યોગ્ય/ ઉચિત હોય, તે આપવું

28. ઉપયોગીતાવાદ ઉપયોગીતાની શું વ્યાખ્યા આપે છે

- (A) ઇશ્વરની ઇચ્છા
- (B) સુખ અને સુખાકરી
- (C) સ્વ નિયંત્રણ
- (D) વૈરાગ્ય

29. Emotivism will explain the statement, "truth-speaking is right", as

- (A) a categorical imperative
- (B) a command of reason
- (C) an expression or emotion of liking in the speaker
- (D) a statement of fact

30. Kant's categorical imperative is

- (A) Derived from experience
- (B) Hypothetical
- (C) Unconditional and a priori
- (D) Contingent

31. Which of the following thinkers recognizes qualitative difference of pleasures ?

- (A) J. S. Mill
- (B) Jeremy Bentham
- (C) Kant
- (D) A. J. Ayer

32. 'The aim of punishment is to educate the criminal', is the statement of which of the following theories of punishment ?

- (A) Retributive theory
- (B) Deterrent theory
- (C) Relativistic theory
- (D) Reformatory theory

29. આવંગલક્ષી સિદ્ધાંત "સત્ય-કથન યોગ્ય છે" નું સ્પષ્ટીકરણ કેવી રીતે કરશે

- (A) નિર્ણયાત્મક આદેશ
- (B) તર્કનો આદેશ
- (C) વક્તાની ઇચ્છિત લાગણીની અભિવ્યક્તિ
- (D) હકિકત લક્ષી આદેશ છે

30. કેન્ટનો નિર્ણયાત્મક આદેશ શું છે

- (A) અનુભવાધિત
- (B) અનુમાનિત
- (C) બિન શરતી અને અનુભવ નિરપેક્ષ
- (D) પ્રાસંગિક

31. નીચેમાંનો કયો ચિંતક સુખનો ગુણાત્મક ભેદ સ્વીકારે છે

- (A) જે. એસ. મિલ
- (B) જેરેમી બેનથમ
- (C) કેન્ટ
- (D) એ.જે. એયર

32. "સજાનો ધ્યેય ગુનેગાર પ્રત્યે શિક્ષાત્મક હોવો જોઈએ" - આ વિધાનને સજાનો કયો સિદ્ધાંત સ્વીકારે છે ?

- (A) પ્રતિશાધાત્મક સિદ્ધાંત
- (B) પ્રતિવિરોધાત્મક સિદ્ધાંત
- (C) સાપેક્ષવાદ સિદ્ધાંત
- (D) સુધારણાલક્ષી સિદ્ધાંત

33. Which of the following is not a Fundamental Right ?

- (A) Right to live
- (B) Right to violent protest
- (C) Right to education
- (D) Right to work

34. In the Indian context secularism has been defined as

- (A) Ananyabhāva
- (B) Prapatti
- (C) Atmiyatā
- (D) Sarvadharmā samābhāva

35. Which of the following is not true about the institution of marriage in the Indian context ?

- (A) It is an indispensable condition of self-realization
- (B) It is an ethical sacrament
- (C) It is simply a kind of contract
- (D) It is an important moral institution

36. Which of the following is called the primary unit of society ?

- (A) Family
- (B) State
- (C) Nation
- (D) Religion

33. નીચેમાંનું કોયો મુળભુત હક નથી

- (A) જીવનનો અધિકાર
- (B) હિંસક વિરોધનો અધિકાર
- (C) શિક્ષા પ્રાપ્ત કરવાનો અધિકાર
- (D) કામનો અધિકાર

34. ભારતીય સંદર્ભમાં ધ્મન-સાંપ્રદાયિકતાની વ્યાખ્યા શું છે

- (A) અનન્યાભાવ
- (B) પ્રપત્તિ
- (C) આત્મીયતા
- (D) સર્વધર્મ સમભાવ

35. નીચેમાંનું શું ભારતીય લગ્ન સંસ્થા વિશે સત્ય નથી.

- (A) તે આત્મ-સાક્ષાતકારની અનિવાર્ય શરત છે.
- (B) તે એક નૈતિક પ્રબંધન છે.
- (C) તે માત્ર એક કારાર છે.
- (D) તે એક અગત્યની નૈતિક સંસ્થા છે.

36. નીચેમાંનું શું સમાજનું પ્રાથમિક એકમ કહેવાય છે.

- (A) કુટુંબ
- (B) રાજ્ય
- (C) રાષ્ટ્ર
- (D) ધર્મ

37. Which of the following cannot be considered a feature of religion in a positive sense ?

- (A) Acceptance of the values of self control, non-violence and truth
- (B) Propagation of sectarianism and religious superiority
- (C) To inspire a feeling of brotherhood and social harmony
- (D) To advocate respect for religions other than one's own

38. In the liberal sense education is

- (A) formal
- (B) descriptive
- (C) informal
- (D) religious

39. A peculiarity of the Indian approach to education is, that

- (A) religious education is considered essential
- (B) it believes that education should be confined to a fixed curriculum only
- (C) it does not consider family to be the home of education
- (D) it is considered necessary to include the spiritual aspect in education

37. નીચેમાંથી શું ધર્મનું હકારાત્મક પાસુ ગણી શકાય નહીં

- (A) સ્વ નિયંત્રણ, અહિંસા અને સત્યનો સ્વીકાર
- (B) ધાર્મિક અને સાંપ્રદાયિક સર્વોપરિતનો પ્રચાર
- (C) ભાત્રુભાવ અને સામાજિક સંવાદિતાની લાગણીની પ્રેરણા
- (D) પોતાના સિવાય અન્ય ધર્મો પ્રત્યેના સન્માનનો સ્વીકાર

38. તેના ઉદાર અર્થમાં શિક્ષણ શુ છે

- (A) સ્વરુપલક્ષી
- (B) વર્ણનાત્મક
- (C) બિન-સ્વરુપલક્ષી
- (D) ધાર્મિક

39. શિક્ષણ પ્રત્યેના ભારતીય અભિગમની શુ વિશેષતા છે

- (A) તેમાં ધાર્મિક શિક્ષણનો જરૂરી ગુણ્યું છે
- (B) તેમાં માન્યતા છે કે તે નિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ પુરતુ સીમિત છે
- (C) તે કુટુંબને ગરુ-શિક્ષણનુ એકમ નથી સમજતુ.
- (D) તે શિક્ષણના આધ્યાત્મિક પાસાનો સમાવેસ અનીવાર્ય ગણે છે.

40. Education can be best described as

- (A) a process of socialization
- (B) a process of acquiring material values of life
- (C) training in the skills of argumentation
- (D) acquisition of technical knowledge

41. Which of the following is not an element of Sarvodaya ?

- (A) Establishment of a casteless and classless society
- (B) Centralized power structure
- (C) The people will achieve all power
- (D) The administrators will function not as masters but as servants of the people

42. Which of the following movement works for the establishment of educational, professional and interpersonal opportunities for women, that are equal to those for men ?

- (A) Feminism
- (B) Socialism
- (C) Swadeshi
- (D) Anarchism

40. શિક્ષણનું શ્રેષ્ઠ વર્ણન શું છે

- (A) તે સામાજિકરણની પ્રક્રિયા છે
- (B) તે જીવનના ભૌતિક મુદ્દયો પ્રાપ્ત કરવાની પ્રક્રિયા છે
- (C) દલીલ માં ઝેરાલ્યની તાલીમ છે
- (D) ટેકનીકલ જ્ઞાનનું સંપાદન છે

41. નીચેમાનું શુ સર્વોદયનું ધટક નથી.

- (A) વર્ગ અને જ્ઞાતી વિહીન સમાજ રચના
- (B) સત્તાની રચનાનું કેન્દ્રીકરણ
- (C) લોકો દ્વારા સત્તાની પ્રાપ્તિ
- (D) શાસક લોકોના માલિક તરીકે નહી પણ સેવક તરીકે કાર્ય કરે છે

42. નીચેમાંથી કઈ ચળવળ સ્ત્રીઓનો શૈક્ષણિક વ્યવસાયિક અને આંતર વૈયક્તિક તકો માટે સ્થાપવામાં આવેલ છે.

- (A) નારીવાદ
- (B) સમાજવાદ
- (C) સ્વદેશી
- (D) અરાજકતા વાદ

43. _____ is not a vow of Satyagraha.

- (A) Truth
- (B) Non-violence
- (C) Fearlessness
- (D) Acquisition of property

44. Terrorism can be described as

- (A) a method of educating the people about State policies
- (B) a technique of achieving social harmony
- (C) a method used to directly force a Government to agree to demands
- (D) a way of forcing people to respect social institutions

45. According to Heraclitus, the universe is in a State of ceaseless change that is represented by

- (A) Water
- (B) Fire
- (C) Air
- (D) Number

43. _____ એ સત્યાગ્રહની પ્રતિજ્ઞા નથી.

- (A) સત્ય
- (B) અહિંસા
- (C) નિર્ભયતા
- (D) સંપત્તિનું સંપાદન

44. ત્રાસવાદને કઈ રીતે વ્યાખ્યાયિત કરી શકાય

- (A) રાજ્યની રાજ્યપદ્ધતિ માટે લોકોને શિક્ષિત કરવા
- (B) સામાજિક સંવાદિતા પ્રાપ્ત કરવાની પ્રક્રિયા
- (C) સરકાર ને માગણીઓ સ્વીકારવા માટે સીધો બળનો ઉપયોગ
- (D) લોકોને સામાજિક સંસ્થાઓના સન્માન માટે બળનો પ્રયોગ

45. હેરાક્લિટસ અને વિશ્વની અંતહીન

પરીવર્તનની અવસ્થાને કોના દ્વારા બતાવેલ છે.

- (A) જલ
- (B) અગ્નિ
- (C) વાયુ
- (D) સંખ્યા

46. The central thesis of Socrates' ethics is contained in the formula :
- (A) Knowledge is virtue
(B) Virtue is belief
(C) Good is perfect a God
(D) Knowledge is God
47. The world is ontologically real and permanent. Who upholds this view ?
- (A) Heraclitus
(B) Socrates
(C) Parmenides
(D) Aristotle
48. For Plato, knowledge of ideas is possible through
- (A) use of reason
(B) the experience of things
(C) testimony
(D) perception
49. According to Aristotle, forms are
- (A) independent of things
(B) copies of the world
(C) part of the content of the world
(D) not part of the world
46. સોક્રેટીસના નીતીશાસ્ત્રની મુખ્ય સ્થાપના કયા સુત્રમાં છે.
- (A) જ્ઞાન એ સદ્ગુણ છે
(B) રદ્દગુણ એ માન્યતા છે
(C) શુભ એ પૂર્ણ અને ઈશ્વર છે
(D) જ્ઞાન ઈશ્વર છે
47. વિશ્વની સત્તા આજ્ઞાકીય રીતે વાસ્તવિક શાસ્વત છે: તે કોણ સ્વીકૃત છે ?
- (A) હેરાક્લિટસ
(B) સોક્રેટીસ
(C) પારમેનાઇડીસ
(D) એરિસ્ટોટલ
48. પ્લેટો માટે રૂપતત્વોનું જ્ઞાન કઈ રીતે શક્ય છે
- (A) તર્કનો ઉપયોગ દ્વારા
(B) વસ્તુઓનો અનુભવ દ્વારા
(C) શબ્દ પ્રમાણ દ્વારા
(D) પ્રત્યક્ષ દ્વારા
49. એરિસ્ટોટલ અનુસાર રૂપ
- (A) વસ્તુઓથી સ્વતંત્ર છે
(B) જગતની નકલ છે
(C) વિશ્વની સામગ્રીનો ભાગ છે
(D) વિશ્વની સામગ્રીનો ભાગ નથી

50. According to Plato, the soul is divided into how many faculties ?

- (A) One
- (B) Two
- (C) Three
- (D) Four

51. To understand and accept revelation, St. Augustine believed in the use of

- (A) Reason and Faith
- (B) Passion and Emotion
- (C) Passion and Faith
- (D) Reason and God

52. St. Anselm's ontological argument for the existence of God signifies

- (A) God is supreme
- (B) God is a perfect being
- (C) God is real
- (D) God is autonomous

53. Cogito, ergo, sum, for Descartes, establishes

- (A) Certainty of the world
- (B) Clear conception of truth
- (C) Clarity and certainty of Knowledge
- (D) Most dubitable ideas

50. પ્લેટો અનુસાર આત્મા કેટલા ભાગોમાં વિભાજિત થાય છે

- (A) એક
- (B) બે
- (C) ત્રણ
- (D) ચાર

51. સંત ઓગસ્ટીનનાં મત પ્રમાણે, દેવી સાક્ષાત્કારને કઈ રીતે સમજી અને સ્વીકારી શકાય

- (A) તર્ક અને શ્રદ્ધા
- (B) આવેગ અને લાગણીઓ
- (C) આવેગ અને શ્રદ્ધા
- (D) તર્ક અને ઇશ્વર

52. સંત એનસેલમની સત્તાભિમાંસાકીય દલીલ અનુસાર, ઇશ્વર શું સૂચવે છે

- (A) ઇશ્વર સર્વોપરિ છે
- (B) ઇશ્વર પૂર્ણ સત્તા છે
- (C) ઇશ્વર ખરો છે
- (D) ઇશ્વર સ્વતંત્ર છે

53. ડેકાર્ટને 'કોગિટો, એરગો સુમ', શું પ્રસ્થાપિત કરે છે

- (A) વિશ્વની નિશ્ચયાત્મકતા
- (B) સત્યનો સ્પષ્ટ ખ્યાલ
- (C) જ્ઞાનની સ્પષ્ટતા અને નિશ્ચયાત્મકતા
- (D) સૌથી વધારે અવિશ્વસનીય વિચાર

54. The mind, according to Descartes, is

- (A) a thinking thing
- (B) a material entity
- (C) a thinking machine
- (D) dependent on matter

55. Spinoza's concept of substance is

- (A) Caused by God
- (B) Self-caused (Causa sui)
- (C) Caused by the World
- (D) Caused by the World and the God

56. Modes, according to Spinoza, are

- (A) Modification of substance
- (B) Complex appearances of mind and body
- (C) Simple attributes and simple ideas
- (D) Substances

57. Complex ideas, according to John Locke, are formed by the

- (A) Use of multiple senses
- (B) Use of single sense
- (C) Use of sensation and reflection
- (D) Only by innate ideas

54. ડેકાર્ટનાં મતાનુસાર, મન એ

- (A) વિચારશીલ વસ્તુ છે
- (B) ભૌતિક વસ્તુ છે
- (C) વિચારતું યંત્ર છે
- (D) જડતત્વ પર નિર્ભર છે

55. સ્પિનોઝાનો દ્રવ્ય વિષયનો મત

- (A) ઇશ્વરનાં કારણે છે
- (B) સ્વકારણીય છે
- (C) બહારની દુનિયાનાં કારણે છે
- (D) બહારની દુનિયા અને ઇશ્વરનાં કારણે છે

56. સ્પિનોઝાનાં મતાનુસાર પ્રયાય શું છે

- (A) દ્રવ્યનાં પર્યાય
- (B) જટિલ માનસિક અને શારિરિક સ્વરૂપો.
- (C) સામાન્ય લક્ષણો અને સામાન્ય વિચાર
- (D) પદાર્થ

57. જોન લોકનાં મતાનુસાર જટિલ વિચાર કઈ રીતે બને છે

- (A) અનેક ઇન્દ્રિયોના માધ્યમથી.
- (B) એક ઇન્દ્રિયના ઉપયોગથી
- (C) સંવેદના અને પ્રતિબિંબતા દ્વારા
- (D) ફક્ત જન્મજાત વિચારો દ્વારા

58. 'To exist is to be perceived' is the view of

- (A) George Berkeley
- (B) David Hume
- (C) John Locke
- (D) Martin Heidegger

59. According to Berkeley, qualities are real but there is

- (A) a division/distinction between primary and secondary qualities
- (B) no distinction between primary qualities and secondary qualities
- (C) a possibility of having innate existence
- (D) no existence beyond mind

60. David Hume's concept of 'association of ideas' refers to

- (A) Perception of pleasure and pain
- (B) Outward impression of things
- (C) Contiguity in space and time
- (D) Innate ideas

61. According to Hume, cause and effect relationship are

- (A) necessary
- (B) a priori
- (C) demonstrable
- (D) based on observation and experience

58. આ મત કોનો છે — હયાત હોવું એટલે અનુભવલક્ષી હોવું

- (A) જ્યોર્જ બર્કલી
- (B) ડેવિડ હ્યુમ
- (C) જોન લોક
- (D) માર્ટિન હાઈડેગર

59. બર્કલીનાં મતાનુસાર ગુણો ખરા છે, પણ

- (A) પ્રાથમિક અને દ્વિતીય ગુણવત્તાઓ વચ્ચે તફાવત છે
- (B) પ્રાથમિક અને દ્વિતીય ગુણવત્તાઓ વચ્ચે કોઈ અંતર નથી
- (C) જન્મજાત અસ્તિત્વની શક્યતા હોવી
- (D) મન ઉપરાંત કોઈ અસ્તિત્વ ના હોવું

60. ડેવિડ હ્યુમનો વિચારોનાં સમન્વયનો મત શું દર્શાવે છે

- (A) સુખ અને દુઃખની અનુભૂતિ
- (B) વસ્તુઓની બાહ્ય છાપ
- (C) સમય અને અંતરાલ વચ્ચેનું સાનિધ્ય
- (D) જન્મજાત વિચારો

61. હ્યુમનાં મતાનુસાર, કાર્ય અને કારણ વચ્ચેનો સબંધ શું છે

- (A) અનિવાર્ય
- (B) અનુભવ નિરપેક્ષ
- (C) સિદ્ધ કરી શકાય તેવું
- (D) નિરિક્ષણ અને અનુભવ આધારિત

62. The world, according to Leibniz, is composed of
- (A) infinite monadic unit of force
(B) finite monadic unit of force
(C) infinite extension of attributes
(D) finite modes and infinite attributes
63. Immanuel Kant advocated about the possibility of
- (A) a priori judgement
(B) a posteriori judgement
(C) synthetic a priori judgement
(D) analytic judgement
64. The 'real is absolute' argued by
- (A) Kant
(B) Hegel
(C) Heidegger
(D) Husserl
65. What is the contradiction of the categorical 'E' proposition : No S is P ?
- (A) All S is P
(B) Some S is P
(C) Some S is not P
(D) Most of the S is P
62. લાઇબ્નિઝનાં મતાનુસાર સૃષ્ટિની રચના શેમાંથી થઈ છે
- (A) શક્તિનાં અગણિત ચિદણુમાંથી
(B) શક્તિનાં મર્યાદિત ચિદણુમાંથી
(C) લક્ષણોનો અમર્યાદિત વિસ્તાર
(D) મર્યાદિત ચિદણુ અને અમર્યાદિત લક્ષણો
63. ઇમેન્યુઅલ કાંતે શેની શક્યતાની ભલામણ કરી હતી.
- (A) અનુભવ નિરપેક્ષ વિધાન
(B) અનુભવ સાપેક્ષ વિધાન
(C) સંશ્લેષક પ્રાગાનુભાવિક વિધાન
(D) વિશ્લેષક વિધાન
64. 'ખરું છે, તે આબ્યાધિત છે', એ કોની દલીલ છે
- (A) કાંત
(B) હેગેલ
(C) હાઈડેગર
(D) હુસર્લ
65. તર્કશાસ્ત્રમાં 'ના' કોઈપણ સ પી નથી, નો પૂર્ણ વિરોધ શુ થશે.
- (A) બધા સ પી છે
(B) અમુક સ પી છે
(C) અમુક સ પી નથી
(D) મોટાભાગનાં સ પી છે

66. In a syllogism, the middle term must be distributed at least

- (A) Once
- (B) Twice
- (C) Once in the conclusion
- (D) Three times

67. What does Law of identity claim ?

- (A) p is identical with itself and nothing else
- (B) p can be identical with q
- (C) p can never be identical with q
- (D) p alone exists as laws of thought

68. When is $p \supset q$ false

- (A) When the antecedent is true but the consequence is false
- (B) When the antecedent is false but the consequence is true
- (C) Both antecedent and consequence are false
- (D) Both antecedent and consequence are true

66. સંવિધાનમાં સાધ્યની વહેચણી કેટલીવાર થવી જોઈએ

- (A) એકવાર
- (B) બે વાર
- (C) ફક્ત વિધાનમાં એકવાર
- (D) ત્રણ વાર

67. તાદાતમ્યનો સિદ્ધાંત શું સાબિત કરવા માગે છે

- (A) પી પોતાના સિવાય બીજા કશાની સાથે તાદાતમ્ય નથી ધરાવતું
- (B) પી ક્યુ સાથે તાદાતમ્ય ધરાવી શકે છે
- (C) પી ક્યુ સાથે ક્યારેય તાદાતમ્ય ના ધરાવી શકે
- (D) ફક્ત પી વિચારનાં સિદ્ધાંત તરીકે અસ્તિત્વ ધરાવે છે

68. પી શરતી ક્યુ ક્યારે ખોટું હોઈ શકે

- (A) જ્યારે પુર્વાંગ ખરું હોય અને ઉતરાંગ ખોટું હોય
- (B) જ્યારે પુર્વાંગ ખોટું હોય અને ઉતરાંગ ખરું હોય
- (C) જ્યારે પુર્વાંગ અને ઉતરાંગ, બન્ને ખોટા હોય
- (D) જ્યારે પુર્વાંગ અને ઉતરાંગ, બન્ને ખરા હોય

69. Determine the mood of the following syllogistic argument.
All footballers are punctual.
Some footballers are hardworking.
Therefore, some hardworking persons are punctual.

- (A) IIA
- (B) AII
- (C) AIA
- (D) AIO

70. By following which kind of logic we make valid generalization ?

- (A) Deductive logic
- (B) Quantificational logic
- (C) Inductive logic
- (D) Fuzzy logic

71. Which school of philosophy/philosophical theory emphasized that truth of a belief must be tested by its practical consequences ?

- (A) Ordinary Language Philosophy
- (B) Logical positivism
- (C) Pragmatism
- (D) Rationalism

69. આપેલ વિધાનાત્મક તર્કની આકૃતિ નિશ્ચિત કરો.
બધા ફુટ બોલર્સ સમય-પાબંધ છે
અમુક ફુટ બોલર્સ પરિશ્રમી છે
તેથી અમુક પરિશ્રમી લોકો સમય-પાબંધ છે.

- (A) IIA (આઈ આઈ એ)
- (B) AII (એ આઈ આઈ)
- (C) AIA (એ આઈ એ)
- (D) AIO (એ આઈ ઓ)

70. કયા પ્રકારનાં તર્કને અનુસરવાથી પ્રમાણિત સર્વસામાન્ય વિધાન મેળવી શકાય

- (A) નિગમનપરત તર્કશાસ્ત્ર
- (B) ઇંચત્તાપ્રદાન તર્ક
- (C) અનુમાનપરત તર્કશાસ્ત્ર
- (D) ફઝી તર્કશાસ્ત્ર

71. કયા દાર્શનિક મતાનુસાર એ ભારપુર્વક કહેવામાં આવ્યું છે, કે કોઈ મતનાં સત્યને તેનાં વ્યવહારિક પરિણામોનાં આધારે ચકાસવો જોઈએ

- (A) સામાન્ય ભાષાકીય દર્શન
- (B) તાર્કિક હકારાત્મકતા
- (C) વ્યવહારિકતા
- (D) તર્કવાદ

72. An essential feature of phenomenological method is its technique of

- (A) Bracketing or Suspension in belief
- (B) Linguistic analysis
- (C) Verification of meaning
- (D) Justification of beliefs

73. The theory of logical Atomism maintains that the world is built on

- (A) the relation of objects
- (B) the concatenation of facts
- (C) ultimate simple atomic facts
- (D) totality of facts

74. According to A. J. Ayer, strong verifiability principle holds that

- (A) A proposition is meaningless unless experience can conclusively establish its truth
- (B) Some observation is relevant for the determination of propositions truth and falsity
- (C) No knowledge is complete without knowing the meaning of the term
- (D) Meaning and facts are unrelated

72. પ્રતિભાસિકતાની રીતનું મહત્વનું પાસું, આમાંથી કઈ પદ્ધતિ છે

- (A) સમુદાયલક્ષી અથવા શરતી મત
- (B) ભાષાકીય વિવરણ
- (C) અર્થની સાબિતિ
- (D) મતોનું સમર્થન

73. સૃષ્ટિનાં આધાર વિષે તાર્કિક પરમાણુવાદ માને છે કે, સૃષ્ટિનો આધાર છે

- (A) વસ્તુઓ વચ્ચેનો સંબંધ
- (B) હકીકતોને જોડવું
- (C) પરમ સામાન્ય પરમાણુલક્ષી હકીકતો
- (D) હકીકતોની પૂર્ણતા

74. એ. જે. એયરનાં મતાનુસાર સક્ષમ ચકાસણીનાં નીચમ પ્રમાણે

- (A) કોઈ પણ વિધાનનું સત્ય અનુભવ દ્વારા સંપૂર્ણપણે સિદ્ધ ના થાય ત્યાં સુધી તે અર્થહીન છે
- (B) અમુક હદ સુધીનું નિરીક્ષણ કોઈ પણ વિધાનની સત્યતા અને અસત્યતા સિદ્ધ કરવા માટે સુસંગત છે
- (C) કોઈ પણ જ્ઞાન મુદ્દાનો અર્થ જાણ્યા વગર અપૂર્ણ છે
- (D) અર્થ અને હકીકત વચ્ચે કોઈ સંબંધ નથી

75. Which of the following statement appropriately defines Heidegger's Being-in-the-world ?

- (A) Being exists as a material entity
- (B) Being inhabits in the world and also in relation to other beings
- (C) The world is in the being
- (D) The world cares for the being

76. Gilbert Ryle upholds that conscious activities do not refer to mind as substance, rather

- (A) Existence of mind is a myth
- (B) Conscious activities are identical with physical activities
- (C) Only body is a substance
- (D) Exist in the form of dispositions along with the body

77. Who among the following rejects Kant's classification of analytic-synthetic proposition ?

- (A) Ludwig Wittgenstein
- (B) A. J. Ayer
- (C) W. V. Quine
- (D) David Hume

75. નીચે આપેલમાંનું કયું વાક્ય હાઈડેગરનાં વિશ્વસ્તરીય અસ્તિત્વનાં વિચારને યોગ્ય રીતે સમજાવે છે

- (A) અસ્તિત્વ એક ભૌતિક રચના છે
- (B) અસ્તિત્વ વિશ્વમાં અને બીજા અસ્તિત્વનાં સંબંધમાં રહે છે
- (C) સૃષ્ટિનું અસ્તિત્વ અસ્તિત્વમાં છે
- (D) સૃષ્ટિને અસ્તિત્વની દરકાર છે

76. ગિલબર્ટ રાઈલનાં મતાનુસાર, સભાન ક્રિયાઓ મન અથવા દ્રવ્યનો ઉલ્લેખ નથી કરતી, પણ

- (A) મનનું અસ્તિત્વ કલ્પિત કથા છે
- (B) સભાન ક્રિયાઓ શારિરિક ક્રિયાઓ સમાન છે
- (C) ફક્ત શરીર દ્રવ્ય છે
- (D) શરીરની સાથે સ્વભાવ રૂપે અસ્તિત્વ ધરાવે છે

77. કાંતનાં વિશ્લેષક અને સંશ્લેષક વિધાનોનાં મતનું ખંડન કોણ કરે છે

- (A) લુડવિગ વિટ્ગેનસ્ટાઈન
- (B) એ. જી. એયર
- (C) ડબ્લ્યુ. વી. ક્વાઈન
- (D) ડેવિડ હ્યુમ

78. Jean-Paul Sartre's concept of 'bad-faith' is related to the discourse of
- (A) Freedom and choice
(B) Death
(C) Existence and meaning of the world
(D) Celebration of life
79. Ludwig Wittgenstein's account of use theory of meaning is related to the concept of
- (A) Forms of life
(B) Language games
(C) Both forms of life and Language games
(D) Representational theory of meaning
80. Nietzsche criticizes Christian faith in the name of
- (A) Rationality
(B) Other religions
(C) Spirituality
(D) Materialism
81. Frege speaks of use of 'Sign' to express its
- (A) Sense
(B) Reference
(C) Meaning
(D) Indexicals
78. જીન પૉલ સાત્રનો 'ખરાબ શ્રદ્ધા' નો મત, કયા તર્ક સાથે સંબંધ ધરાવે છે
- (A) સ્વતંત્રતા અને પસંદગી
(B) મૃત્યુ
(C) સૃષ્ટિનાં અસ્તિત્વનો અર્થ
(D) જીવનનો ઉત્સવ
79. લુડવિગ વિટ્ગેસ્ટાઇનનો અર્થની ઉપયોગિતનો એહવાલ કયા મત સાથે સંબંધ ધરાવે છે
- (A) જીવનનાં પ્રકાર
(B) ભાષાની રમતો
(C) જીવનાં પ્રકાર અને ભાષાની રમતો
(D) પ્રતિનિધિત્વલક્ષી અર્થનો સિદ્ધાંત
80. નીત્ઝે ક્રિસ્ચન ધર્મની આલોચના કઈ રીતે કરે છે
- (A) તર્ક દ્વારા
(B) ખીજા ધર્મો દ્વારા
(C) આધ્યાત્મિકતા દ્વારા
(D) ભૌતિકવાદ દ્વારા
81. ફ્રેગે 'લક્ષણ'ના ઉપયોગની વાત કેવી અભિવ્યક્તિ માટે કરે છે
- (A) ભૌતિક અનુભૂતિ
(B) સંદર્ભ
(C) અર્થ
(D) નિર્દેશ કરનારા તત્વો

82. Wittgenstein rejects private language, because

- (A) Code language is meaningless
- (B) No syntax available
- (C) Language in principle is not private
- (D) All natural languages are private

83. Which are the following three aspects of religion, Vivekananda included in his philosophy ?

- (A) Ritual, Mythology, Mysticism
- (B) Philosophy, Mythology and Ritual
- (C) Mythology, Philosophy and Spirituality
- (D) Spirituality, Mysticism, Universalism

84. Swami Vivekananda advocated the possibility of Universal Religion. One of the important virtues of Universal Religion, according to him, is

- (A) Positive Acceptance
- (B) Tolerance
- (C) To discover a common God
- (D) Mysticism

82. વિટગેનસ્ટાઇન વ્યક્તિગત ભાષાને નકારે છે, કારણકે

- (A) સાકલિક ભાષા નકારી છે
- (B) યોગ્ય વાક્યરચના નથી
- (C) નિયમાનુસાર ભાષા વ્યક્તિગત નથી હોતી
- (D) બધી સહજ ભાષાઓ વ્યક્તિગત છે

83. નીચે આપેલામાંના ધર્મને લાગતા કયા ત્રણ મુદ્દા સ્વામી વિવેકાનંદ તેમની વિચારધારામાં શામિલ કરે છે

- (A) કર્મકાંડ, પૌરાણિક કથાઓ, રહસ્યવાદ
- (B) તત્ત્વજ્ઞાન, પૌરાણિક કથાઓ, કર્મકાંડ
- (C) પૌરાણિક કથાઓ, તત્ત્વજ્ઞાન, આધ્યાત્મિકતા
- (D) આધ્યાત્મિકતા, રહસ્યાવાદ, સર્વદેશીયતા

84. સ્વામી વિવેકાનંદે સર્વદેશીય ધર્મની શક્યતા વ્યક્ત કરી હતી. એમનાં મત પ્રમાણે સર્વદેશીય ધર્મનું એક મહત્ત્વનું લક્ષણ છે

- (A) સકારાત્મક સ્વીકાર
- (B) સહનશીલતા
- (C) એક ઇશ્વરની શોધ
- (D) રહસ્યવાદ

85. Rabindranath Tagore's concept of Jivan-Devata is conceived as

- (A) Supreme Principle of Love
- (B) Supreme Personal God
- (C) Supreme Universal Life
- (D) Supreme Reality

86. According to Rabindranath Tagore, a true religion of man suggests

- (A) to become ascetic
- (B) to be with God
- (C) to live the life fully
- (D) institutionalization of religion

87. Mahatma Gandhi maintained that Ahimsa is natural to man and its positive aspect is

- (A) Love
- (B) Truth
- (C) God
- (D) Violence

88. Mahatma Gandhi criticized modern industrialization because

- (A) Industrialization does not bring prosperity
- (B) Industrialization results in dehumanization
- (C) Industrialization does bring good opportunities
- (D) Industrialization is against exploitation

85. રંવિદ્રનાથ ટાગોરનાં જીવન-દેવતાનાં મતને કઈ રીતે સમજવામાં આવ્યો છે

- (A) પ્રેમનો શ્રેષ્ઠ સિંધાંત
- (B) શ્રેષ્ઠ સગુણ ઈશ્વર
- (C) શ્રેષ્ઠ સર્વદેશીય જીવન
- (D) પરમ તત્વ

86. રંવિદ્રનાથ ટાગોરના મતાનુસાર માનવનો ખરો ધર્મ છે

- (A) સન્યાસી બનવું
- (B) ઈશ્વર સાથે ઐક્ય સાધવું
- (C) જીવનને પૂર્ણ રીતે જીવવું
- (D) ધર્મનું સંસ્થાકીયકરણ

87. મહાત્મા ગાંધીનાં મતાનુસાર અહિંસા માનવ સ્વભાવમાં સહજ છે અને એનું સકારાત્મક પાસું છે

- (A) પ્રેમ
- (B) સત્ય
- (C) ઈશ્વર
- (D) હિંસા

88. મહાત્મા ગાંધીએ આધુનિક ઐઘોગિકરણની આલોચના કરી હતી, કારણકે

- (A) ઐઘોગિકરણથી સમૃદ્ધિ નથી આવતી
- (B) ઐઘોગિકરણ અમાનવીયતામાં પરિણમે છે
- (C) ઐઘોગિકરણ સારી તકો પૂરી નથી પાડતું
- (D) ઐઘોગિકરણ કોઈનો ગેરલાભ લેવાની વિરુદ્ધ છે

89. Sri Aurobindo argues that evolutionary growth is a triple process. What are these processes ?

- (A) Widening, heightening and integration
- (B) Integration, involution and transformation
- (C) Transformation, heightening and widening
- (D) Integration, evolution, and involution

90. When does the subjectivity or the freedom of the subject become limited, according to K. C. Bhattacharya ?

- (A) When the subject starts living in the midst of surrounding objects
- (B) When the subject has some objectives
- (C) When the subject rejects progressive attitudes
- (D) When the subject transcends its freedom

91. Which of the following notion of intuition is acceptable to S. Radhakrishnan ?

- (A) Intuition does not depend on intellect for its expression
- (B) Intuition needs intellect for its expression
- (C) Intuition is a superficial notion
- (D) Intuition and intellect are not related

89. શ્રી અરવિંદનાં તર્કઅનુસાર ઉત્ક્રાંતિલક્ષી વૃદ્ધિ ત્રિપાંખીય પ્રક્રિયા છે. આ પ્રક્રિયા શું છે

- (A) વિસ્તારવું, ઊંચે જવું, સમન્વય સાધવું
- (B) સમન્વય સાધવું ધાતક્રિયા, પરિવર્તન
- (C) પરિવર્તન, ઊંચે જવું, વિસ્તરવું
- (D) સમન્વય સાધવું, ઉત્ક્રાંતિ, ધાતક્રિયા

90. કે.સી. ભટ્ટાચાર્યનાં મતાનુસાર વ્યક્તિની સ્વતંત્રતા અથવા વ્યક્તિગતતા ક્યારે સિમિત બને

- (A) જ્યારે વ્યક્તિ તેની આજુબાજુની વસ્તુઓની વચ્ચે જીવવા માટે છે
- (B) જ્યારે વ્યક્તિઓનાં લક્ષ્યો હોય
- (C) જ્યારે વ્યક્તિ ઉન્નતિકારક અભિગમનો અસ્વીકાર કરે છે.
- (D) જ્યારે વ્યક્તિ તેની સ્વતંત્રાની ઉપર ઉઠે છે.

91. અંતર્જ્ઞાનનો કયો વિચાર રાધાકૃષ્ણને માન્ય છે

- (A) અંતર્જ્ઞાન અભિવ્યક્તિ માટે બુદ્ધિ પર નિર્ભર નથી.
- (B) અંતર્જ્ઞાન અભિવ્યક્તિ માટે બુદ્ધિની આવશ્યકતા છે
- (C) અંતર્જ્ઞાન ઉપરછલ્લો વિચાર છે
- (D) અંતર્જ્ઞાન અને બુદ્ધિ વચ્ચે કોઈ સબંધ નથી.

92. According to Iqbal, the concept of self is

- (A) about systems of acts concerning the soul and the body
- (B) nothing but activities of the body
- (C) about the activities of soul
- (D) an activity concerning the nature of mind

93. Who is the author of the book titled Annihilation of Caste ?

- (A) Jyotiba Phule
- (B) Sabitribai Phule
- (C) B. R. Ambedkar
- (D) Maulana Azad

94. What kind of humanism was advocated by M. N. Roy ?

- (A) Spiritual Humanism
- (B) Creative Humanism
- (C) Radical Humanism
- (D) Universal Humanism

92. ઈકબાલનાં મતે સ્વ એટલે

- (A) આત્મા અને શરીરને સંબંધી ક્રિયા સ્વનાઓ
- (B) શારિરિક ક્રિયાઓ સિવાય બીજી કંઈ નહીં.
- (C) આત્માની ક્રિયાઓ વિષય
- (D) મનનાં સ્વભાવને લાગતી ક્રિયા

93. 'એનાહિલેશન ઓફ કાસ્ટ', નામનાં પુસ્તકનાં લેખક કોણ છે

- (A) જ્યોતિબા ફુલે
- (B) સાવિત્રીબાઈ ફુલે
- (C) બી. આર. અંબેડકર
- (D) મૌલાના આઝાદ

94. એમ. એન. રોયનો માનવતાવાદ કયા પ્રકારનો હતો

- (A) આધ્યાત્મિક માનવતાવાદ
- (B) સર્જનાત્મક માનવતાવાદ
- (C) મૂળભૂત માનવતાવાદ
- (D) સર્વકેશીય માનવતાવાદ

95. Applied philosophy is marked out from philosophy in general by

- (A) its focus on the practise of social values
- (B) its focus on matters of practical concern
- (C) its emphasis on technical education
- (D) its intimate relation with religious sects

96. Which of the following disciplines does not come under the influence of Environmental Ethics ?

- (A) Environmental Law
- (B) Environmental Sociology
- (C) Ecological Economics
- (D) Statistics

97. What are animal rights ?

- (A) moral principles based on the belief, that animals deserve to live as they wish, without being subjected to the desires of human beings
- (B) the idea, that animals should be treated as rational agents
- (C) that animals should be used for the purpose of experimentation and human consumption
- (D) the view that believes that human beings should be indifferent to animals

95. વ્યવહારિક તત્વજ્ઞાન સામાન્ય તત્વજ્ઞાન કરતા કઈ રીતે જુદું પડે છે.

- (A) તે સામાજિક મૂલ્યોનાં આચરણ પર ભાર મૂકે છે
- (B) તે વ્યવહારિક બાબતો ઉપર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે
- (C) તે વ્યવસાયિક ભણતર ઉપર ભાર મૂકે છે
- (D) તે ધાર્મિક પંથો સાથે આત્મીય સંબંધ ધરાવે છે

96. નીચે આપેલમાંથી કઈ વિદ્યાશાખા પર્યાવરણ લક્ષી નૈતિકતાનાં સંદર્ભમાં નથી આવતી

- (A) પર્યાવરણીય કાયદો
- (B) પર્યાવરણીય સમાજશાસ્ત્ર
- (C) પર્યાવરણ વિષયક અર્થશાસ્ત્ર
- (D) આંકડાશાસ્ત્ર

97. પ્રાણીજન્ય અધિકાર એટલે શું

- (A) એવા નૈતિક મૂલ્યો જે માને છે, કે પ્રાણીઓને તેમની મજી પ્રમાણે રહેવાનો અધિકાર છે, માનવીય ઇચ્છાઓને તાબે થયા વગર
- (B) પ્રાણીઓને વિવેકબુદ્ધિવાળા જીવો ગણવા જોઈએ
- (C) પ્રાણીઓને પ્રયોગો અને માનવ આહાર માટે વાપરવા જોઈએ
- (D) માનવોએ પ્રાણીઓ પ્રત્યે ઉદાસીન રહેવું જોઈએ

98. The core element in the ethical principles of medicine is considered to be
- (A) medicines prescribed by a doctor
- (B) medical facilities available at a medical centre
- (C) doctor-patient relationship
- (D) the physical condition of the patient
99. The central ethical question in the abortion debate is
- (A) over the moral status of the embryo and fetus
- (B) whether abortion is legal or not
- (C) is abortion a sin
- (D) is abortion a painless process
100. Rules on how a person should act towards other people in a group or in a business environment, is
- (A) a contract of business
- (B) professional ethics
- (C) social etiquette
- (D) customary practices
98. ઢાકતરી વ્યવસાયનાં મૂખ્ય નૈતિક મૂલ્યો છે
- (A) ઢાકતર ઢ્રારા ભલામણ કરેલી ઢવાઓ
- (B) મેડિકલ સેંટરમાં ઉપલબ્ધ સુવિધાઓ
- (C) ઢાકતર અને ઢઢી વચ્ચેનો સબ્ધ
- (D) ઢઢીની શારિરિક અવસ્થા
99. ગર્ભપાતમાં મૂખ્ય નૈતિક પ્રશ્ન છે
- (A) ભૂણની અવસ્થાને લાગતો નૈતિક પ્રશ્ન
- (B) ગર્ભપાત કાયઢેસર છે કે નહીં
- (C) ગર્ભપાત પાપ છે કે નહીં
- (D) ગર્ભપાત પીડા વગરનું છે કે નહીં
100. વ્યકિતએ સંગઠનમાં અથવા ધંધાકીય વાતાવરણમાં ક્યા નીયમો પાળવા જોઈએ એ
- (A) ધંધાકીય કરાર છે
- (B) વ્યવસાયિક નૈતિકતા છે
- (C) સામાજિક શિષ્ટાચાર છે
- (D) રિવાજો છે

Space for Rough Work

SEAL